Liikkumisen esteet

Suurena ongelmana jäsenistömme on kokenut niin yksityisen kuin julkisen liikkumisen esteet. WHO:n mukaan myös pituus on liikkumiseste vrt. toimintarajoite, mutta tästä huolimatta Suomessa ei ole vakiintunutta käytäntöä eikä tilastoiksi kerättyä tietoa erikoiskokoisten liikkumiseen liittyvistä ongelmista. Vuonna 2006 oli suunnitelmissa valmistella julkilausuma erikoiskokoisten esteistä liikenneympäristössä, tätä ei tehty. Sen sijaan vaikutettiin, osallistuttiin ja saatiin julkaistuksi Aamulehdessä autotesti, jossa käsiteltiin auton sisätilojen ja hallintalaitteiden säätöjen riittävyyttä sekä lyhyelle että pitkälle henkilölle.

Liikkumisen esteenä on myös liikuntavälineiden erikoiskokojen puute Suomessa, pienen väestöpohjan maassa. Siksi moni erikoiskokoinen nuori syrjäytyy liikunnasta jo kouluaikana ja elinikäinen kiinnostus liikuntaharrastukseen jää kokonaan toteutumatta. Liikunnan EU-teemavuotena perustettiin lainauspalvelu vammaisten liikuntavälineille, näin varmistettiin vammaisten

henkilöiden mahdollisuus ja tunnustettiin oikeus liikkumisen iloon.

Yhdistyksemme yritys saada erikoiskokoisia urheilu- ja liikuntavälineitä lainauspalvelun yhteyteen ei ole vielä tuottanut tulosta. Monet, etenkin nuoret syrjäytyvät tavallisesta koululiikunnasta, esim. hiihdosta ja luistelusta, kun jalkaan sopivat välineet puuttuvat. Isojalkaisten nuorten jalkaterät kasvavat silmissä, tarvitaan jopa kahdet luistimet talvessa. Tarjolla on vain huippulaatuisia ammattilaismalleja, hinnaltaan lähes 500 euroa/pari.

Vaihto-/lainauspalvelu on välttämätön erikoiskokoisten perheiden talouden turvaamiseksi ja lasten yhdenvertaisen liikuntaharrastuksen tukemiseksi. Yhdistyksemme jäsen Juha Mieto on nyt valittu kansanedustajaksi ja yhdistyksen tavoitteena onkin vuodelle 2007 pyytää häntä vaikuttamaan "Nuoret liikkumaan" hankkeessa erikoiskokoisten parhaaksi.

Järkyttäviä puutteita työturvallisuudessa

Työturvallisuus on lakisääteistä. Sopivan kokoisten henkilösuojaimien ja suojavaatetuksen puuttuessa erikoiskokoiset ovat vaarassa syrjäytyä kokonaan työelämästä tai joutuvat työskentelemään turvattomissa olosuhteissa. Vastuuhenkilöt laiminlyövät puutteiden raportointivelvollisuuttaan, ongelmia vähätellään tai viranomaiset myöntävät poikkeusluvan turvattomien välineiden käyttöön. Turvallisuusongelmia aiheuttavat myös työssä käytettävien koneiden ja ajoneuvojen tilojen väärä koko tai hallintalaitteiden säätöjen riittämättömyys.

Äärikokoisille tarkoitettujen työturvallisuustuotteiden saatavuudesta ja vaadittavista muutostöistä ei ole tietoa niin työvoimaviranomaisilla, työsuojelupiireillä, kuin muillakaan viranomaisilla. Kun työnantaja ei saa tukea erikoismitoitettujen tuotteiden kalliiseen teettämiseen tai muutosten aiheuttamaan kustannukseen, äärikokoisten ammattiopiskelu, työhönotto tai työssäolo vaikeutuu huomattavasti keskimittaiseen henkilöön verrattuna. Työntekijöidensä yhdenvertaiseen kohteluun vedoten työnantaja

hyvin usein antaa erikoiskokoiselle henkilölle vastaavan "standardikokoisen" tuotteen hinnan rahana ja siirtää henkilösuojaimien hankinnan työntekijän omalle vastuulle ja lisäkustannukselle.

Myös äärikokoisilla on oltava oikeus turvalliseen työntekoon. Yhdistyksemme edustajat kävivät 12.4.2006 Työterveyslaitoksella, jota edusti Tarmo Mannelin. Esittelimme ERIKO - tietopankin ideaa ja mahdollisuuksia palvella kaikkia työn onnistuneeseen suorittamiseen liittyviä henkilöitä ja tarpeita. Keskustelimme alustavasti suunnitelmissamme olevasta Mittatieto-projektista. Sen avulla saadaan tulevaisuudessa tarkkaa tietoa kohderyhmän mitoista ja tarpeista.

Valmistelemme asian viemistä eteenpäin myös Työturvallisuuskeskuksen, Kansanterveyslaitoksen sekä STM:n Työsuojeluosaston kanssa. Alustavia keskusteluja käytiin myös VTT:n edustajan kanssa. Ajanpuute on suuri ongelma pelkästään vapaaehtoistyönä toteutettavissa projekteissa.